

Cykelstier Jels og Mønsted

Fase 4- Projekt til anlæg, Cykelsti fra Daugbjerg til Mønsted

Vejdirektoratet

Dato: 12. marts 2024/Rev. 4. okt. 2024

Indhold

1	Baggrund for projektet.....	2
1.1	Eksisterende forhold.....	2
1.2	Nuværende uheldsbillede.....	2
2	Projektbeskrivelse	2
2.1	Formål	2
2.2	Projektets forløb	2
3	Natur, miljø og fredninger	4
3.1	Natura 2000-områder.....	4
3.2	Strengt beskyttede arter (bilag IV-arter) og andre beskyttelseskrævende arter	6
3.3	§ 3-beskyttede naturområder.....	7
3.4	Skov.....	9
3.5	Bygge- og beskyttelseslinjer	10
3.6	Økologisk forbindelse.....	10
3.7	Fredninger	11
3.8	Råstofområder.....	11
3.9	Overfladevand.....	11
3.10	Vandområder	12
3.11	Drikkevandsinteresser.....	12
3.12	Andre undersøgte temaer.....	13
3.13	Samlet	13
4	Tidsplan.....	14

1 Baggrund for projektet

1.1 Eksisterende forhold

Ca. 600 m vest for Mønsted ligger Mønsted Skole, hvor børn fra Daugbjerg skal til og fra. Der er ikke nogen cykelfaciliteter langs Rute 16, hvorfor det ønskes at forbedre skolevejen for børnene i Daugbjerg med en dobbeltrettede cykelsti.

Strækningen er primært beliggende i åbent land og langs Holstebrovej. På strækningen er der vejtilslutninger, overkørsler til ejendomme og adgange til marker. Den generelle hastighedsbegrænsning på strækningen er 80 km/t. På delstrækninger inde i byområderne er hastigheden henholdsvis 50 km/t og 60 km/t.

Projektet omhandler etablering af dobbeltrettet cykelsti langs:

- Rute 16/H417 mellem Daugbjerg og Mønsted fra km 14/500 – 18/000.

1.2 Nuværende uheldsbillede

Der er i vejdirektoratets register over trafikuheld registreret to uheld i perioden 1. januar 2017 til 31. december 2021 samt ét personskadeuheld i 2022. Ingen af de registrerede uheld relaterer sig til bløde trafikanter, på trods af det, vil det blive mere sikret at færdes som blød trafikant efter etablering af cykelstien.

2 Projektbeskrivelse

2.1 Formål

Projektets formål er at skabe trygge cyklistforhold for beboer, turister og især grundskoleelever som cykler mellem Daugbjerg og Mønsted.

2.2 Projektets forløb

Vejdirektoratet skal anlægge en ca. 3,5 km lang cykelsti langs rute 16 / Holstebrovej mellem Daugbjerg og Mønsted. Cykelstien skal opføres langs Rute 16/H417 mellem Daugbjerg og Mønsted fra km 14/500 – 18/000 og følge vejens tracé. Strækningens endepunkter er ved Dybdalsvej i Daugbjerg i vest og ved Sportsvej i Mønsted i øst. Af hastigheds- og tilgængelighedsmæssige årsager etableres ved byport øst for Daugbjerg og vest for Mønsted krydsningshelle og cykelfaciliteterne, der sammentænkes med eksisterende forhold.

Bilag 1 viser projektet med angivelser af kilometrer i retning fra øst mod vest med arbejdsareal, nyt vejskel samt stiprojektet. Cykelstiens udformning er som følgende:

- Fra km 14/500 – 14/700 opføres enkeltrettede cykelstier på begge sider af Holstebrovej i Mønsted.
- I km 14/640 – 14/720 etableres krydsningshelle og herfra vil stien blive dobbeltrettet og beliggende på den nordlige side af Holstebrovej frem til km 17/520.
- I km 15/100 – 15/200 ved Mønsted Skole, etableres et busstoppested i vestgående retning. Busstoppestedet etableres efter gældende vejregler.
- Ved km 17/500 etableres en krydsningshelle, og herfra etableres der enkeltrettede stier på begge sider af Holstebrovej frem til Dybdalsvej i km 18/000.

- I Daubjerg udbygges eksisterende busstoppested i km 17/960, vestgående retning. Det nuværende busstoppested i km 17/620, østlig retning, fjernes i forbindelse med cykelstiens anlæggelse.
- Fra km 17/840 – 18/000, på den sydlige side af Holstebrovej, anlægges den enkeltrettede cykelsti langs eksisterende dæmning. Dæmningen og cykelstien udvides ikke.

Ift. afvanding er den dobbeltrettede cykelsti opdelt i tre strækninger:

1. Uden for byportene
2. Daubjerg
3. Mønsted

Uden for byportene:

Generelt ledes overfladevand til truget mellem nordlige kørebane og cykelstien, hvor det ledes igennem filtermuld til et fuldslidset drænsystem, hvorfra det nedsiver. I beskyttelseszonerne etableres der topslidsede dræn således at vandet stadig renses igennem filtermulden, men opsamles i det topslidsede dræn og ledes nedstrøms ud af beskyttelseszonen til nedsivning i enten en lavning/bassin eller fuldt ud til trugene afhængigt af opland. Der etableres ligeledes trugbrønde med riste til at opsamle ikke nedsivet vand ved større regnhændelser, så det kan ledes til drænsystemet. I beskyttelseszonerne vil der blive sikret mod nedsivning til undergrunden, ved at tætte råjordsplanum med etablering af bentonitmembran under vej-kassen i trugets/skallerabattens udstrækning, se princip på Figur 2.2.

Der etableres i alt to nedsivningsbassiner og tre grøftebassiner langs projektstrækningen, syd for Holstebrovej, hvor terrænets lavpunkter er i dag. Der vil blive søgt om tilladelse til nedsivning.

Daubjerg:

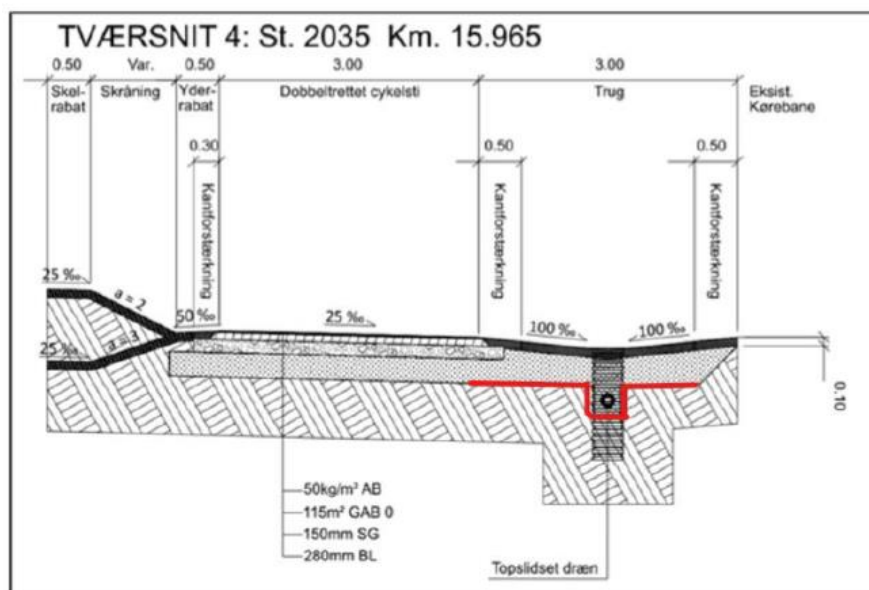
Indenfor byporten etableres der en kantstensafgrænset cykelsti mod nord, hvor der i dag er afstribet kant-bane. Vandet opsamles i rendestensbrønde og ledes, som i dag, til vandløbet "Søgårdsgrøften" i Daubjerg.

Mønsted:

Inden for byporten i Mønsted etableres en kantbane til cyklisterne. Den nordlige del af vejen inkl. kantbane afvander som eksisterende forhold til terræn. Derimod etableres der et sektioneret grøfte-/nedsivningsbassin langs VHS, fra byporten og til projektgrænsen. Der sikres overløb fra grøften til eksisterende afvandingssystem. Grøften modtager vandet fra trugene i BNBO-området ved Mønsted skole, samt den sydlige kørebane (fra byporten og til projektgrænsen).

Eksisterende vej og autoværn berøres ikke.

Se Bilag I, Vandhåndtering - oplæg til afvanding cykelsti Daubjerg-Mønsted.pdf for uddybende beskrivelse.

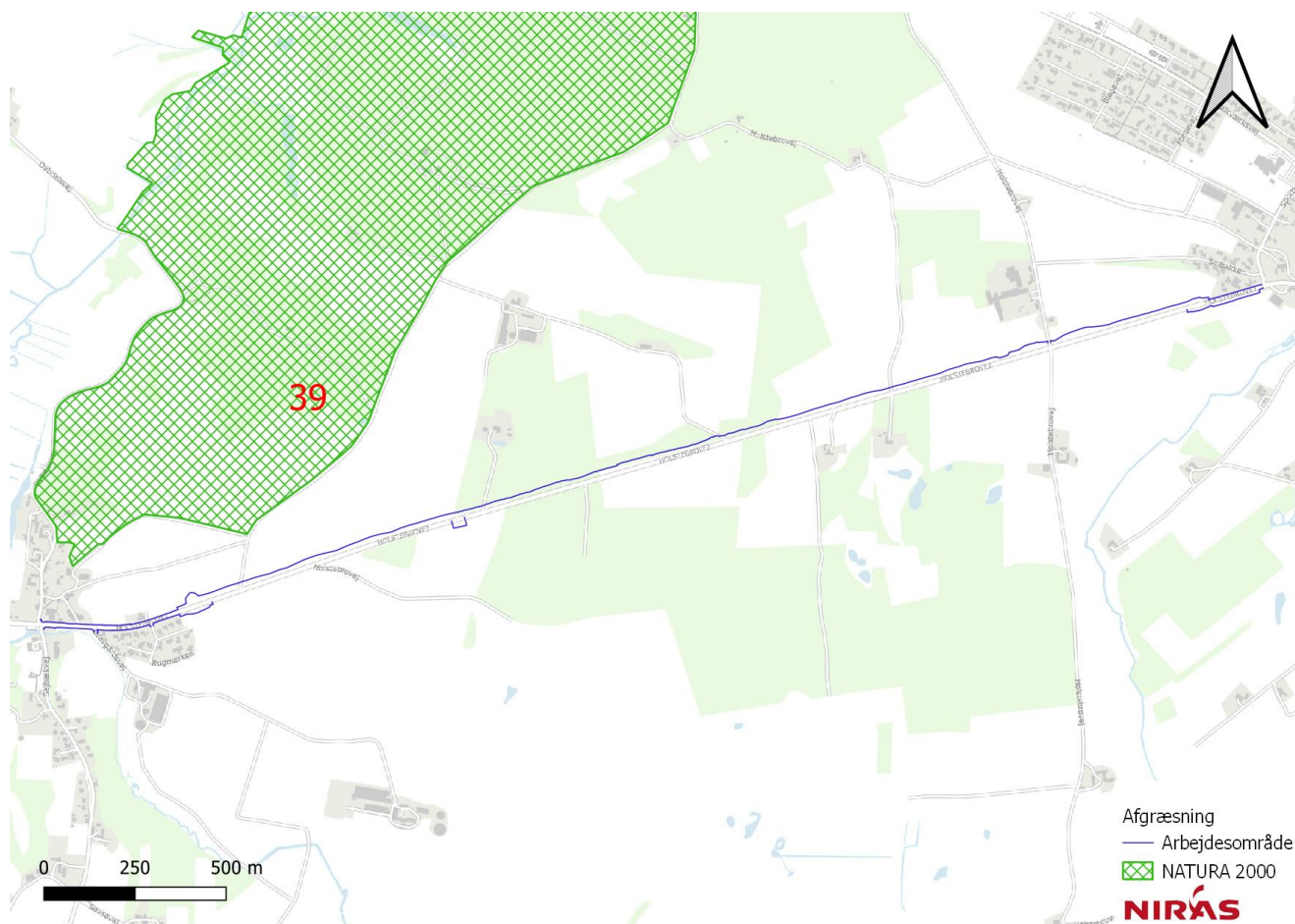
Figur 2.1 Opbygning af trug i skillerabatten

Der opsættes lys i forbindelse med stien ved krydsningshellerne ved Daubjerg og Mønsted. Langs selve cykelstien mellem Mønsted og Daubjerg vil der ikke være lysopsætning.

3 Natur, miljø og fredninger

3.1 Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 39, der består af habitatområde 39 (Mønsted og Daubjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal). Natura 2000-området ligger 130 meter fra projektområdet (Figur 3.1). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet kan ses på Figur 3.2. Projektet vil ikke påvirke Natura 2000-området væsentligt, da der ikke vil ske påvirkning på arterne og naturtyperne i forbindelse med projektet. Det skyldes, at projektet udelukkende vil have en lokal påvirkning, og ikke vil medføre øget kørsel, materialeafgivelse, støj eller forårsage anden påvirkning til noget natura 2000-område.

Figur 3.1 Projektets arbejdsområde, ydre grænse og nærmeste Natura 2000-område (nr. 39) © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 39		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Grøn køllegræs (1037)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Figur 3.2 Udpegningsområde for habitatområde nr. 39 (Natura 2000-plan 2022-2027, Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal).

3.2 Strengt beskyttede arter (bilag IV-arter) og andre beskyttelseskrævende arter

Ifølge "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning" samt "Faglig rapport fra DCE nr. 520, 2023, Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV", er følgende bilag IV-arter registreret inden for to 10x10 km kvadrater: Damflagermus, brandts flagermus, vandflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, syd flagermus, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse, stor vandsalamander og grøn kølleguldsmed.

Der er i projektområde umiddelbare nærhed (inden for 1 km), inden for de sidste 10 år registreret odder, damflagermus, vandflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, stor museøre, skrubtudse, butsnudet frø og stor vandsalamander (arter.dk og naturbasen.dk, Licensnr. E03/2014).

De nærmeste registreringer af padder er syd for Holstebrovej, 400 meter fra projektområdet, hvor der er registreret skrubtudse og stor vandsalamander (arter.dk).

Stor vandsalamander er bilag IV-art og er herfor strengt beskyttet. Arten vandrer ofte ikke mere end 200 meter mellem yngle- og rasteområdet (DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, 2023). Der er ikke nogen egnede ynglevandhuller inden for 200 meter af rute 16 / Holstebrovej nord for projektområdet. Rute 16 / Holstebrovej antages at være en landskabelig barriere for vandrende individer af stor vandsalamander, der kommer fra syd. Den dobbeltrettede cykelsti antages ikke at forværre vejens barrierer effekt for stor vandsalamander. På sydsiden af rute 16 / Holstebrovej vil der blive opført regnvandsbassiner på nuværende mark. Bassinerne etableres med flade skråningsanlæg (anlæg 5, 20 % hældning) og vil potentielt være egnet for padder, der vandrer fra syd. Projektet vurderes derfor ikke at kunne påvirke stor vandsalamander negativt.

Skrubtudsen er en fredet art, og der er forbud mod forsætteligt drab eller indfangning af arten. Arten kan vandre flere kilometer mellem yngle- og rastested. (Naturhistorisk museum Aarhus, u.d.). Skrubtudsen yngler i vandhuller, og kan opholde sig i mange forskellige steder udenfor ynglesæson, fx i skove, haver og på græsarealer. Arealerne, som påvirkes i forbindelse med anlægget af cykelstien og tilhørende vandhåndtering, er ikke arealer som skrubtudsen normalvis vil anvende som rasteområder. Skrubtudsen antages derfor ikke at blive påvirket af projektet.

Der er ikke registreret nogen markfirben i nærheden af projektet, og hvis der skulle være en uregistreret forekomst af markfirben, er dette sandsynligvis i forbindelse med § 3-beskyttede heder og overdrev. Hvorvidt disse er levested for arten, vil blive afklaret i forbindelse med § 3-besigtigelserne, som foretages kommunalt i slutning af maj/start juni 2024. Hvis det viser sig at områderne er potentielle levesteder for markfirben, vil der efterfølgende bliver foretaget undersøgelser og afværge.

Der er ikke registreret nogen bilag IV-insekter i nærheden af projektet. De eneste potentielle bilag IV-insekter, der kunne forekomme nær projektområdet, er Grøn Mosaikguldsmed og Grøn Kølleguldsmed. Disse to arter er tilknyttet vandmiljøet. I og med vandmiljøet ikke påvirkes af projektet, se afsnit 3.10, vil evt. forekomst af bilag IV-insekter ikke blive påvirket.

Der er i forbindelse med projektet eftersøgt for flagermus i de nærtliggende træer og projektet er efterfølgende tilrettet for ikke at påvirke den økologiske funktionalitet for de potentielle flagermus' yngle/rasteområder, som blev registreret ved besigtigelse, se Figur 3.3. Besigtigelsen fandt sted den 2. november 2023. Kortlægningen af yngle/rasteområder for flagermus fremgår af bilaget "Besigtigelse af flagermustræer ved planlagte cykelsti mellem Mønsted og Daubjerg".

Projektet er derefter tilpasset således, at en potentiel påvirkning er minimeret. Det er gjort ved at ændrer

stiforløbet så de træer som har egnede hulheder, bevares og forsat fungerer som yngle- og rastested for flagermus, da ingen udpegede flagermustræer fældes, og der opsættes ikke lys i forbindelse med stiforløbet i det åbneland.

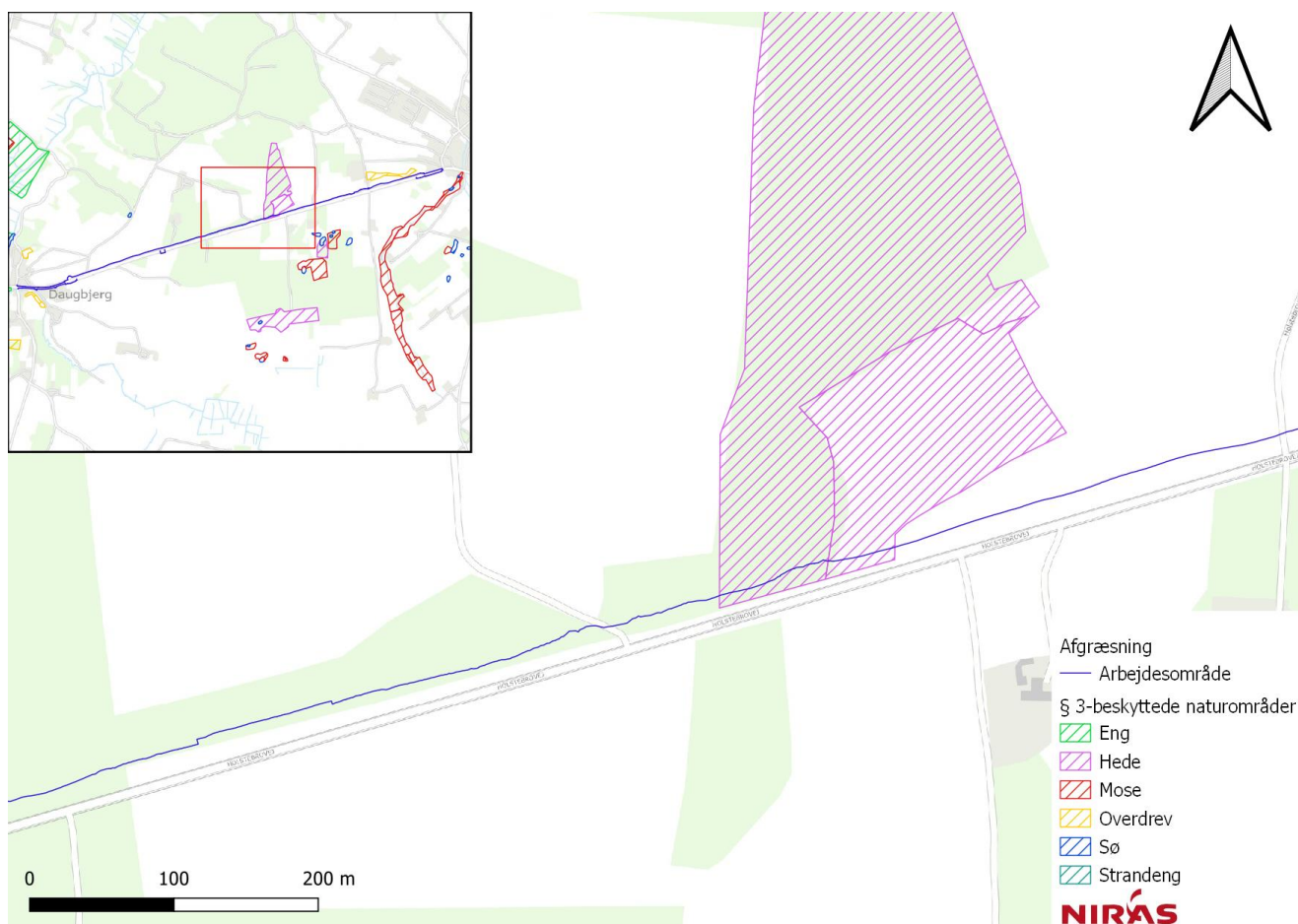
Figur 3.3 Placering af træer som potentielt er yngle- og rasteegnet for flagermus © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

3.3 § 3-beskyttede naturområder

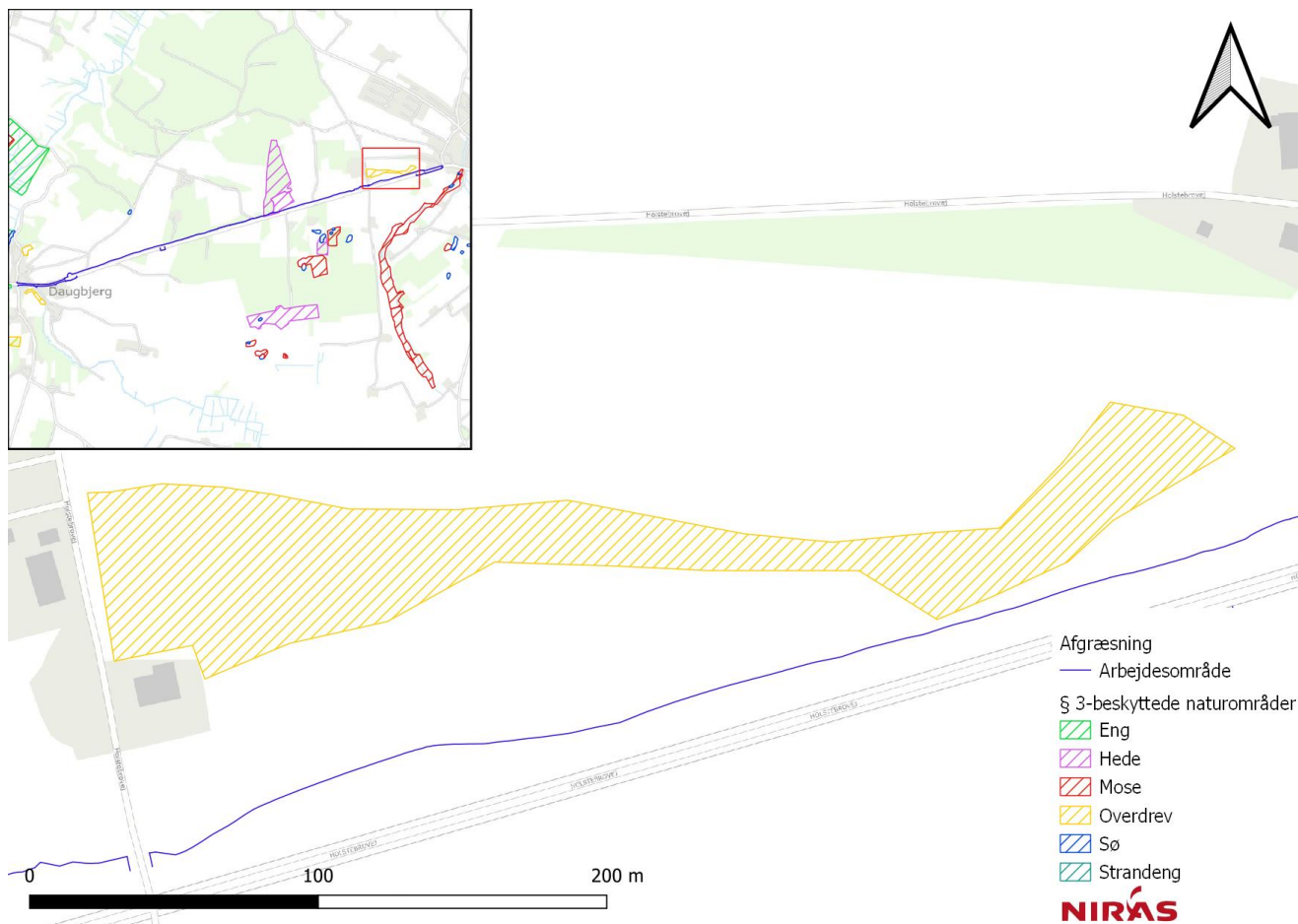
Der er to registreret § 3-beskyttede naturområder inden for og grænsende op til projektområdet. De beskyttede områder er vejledende registreret og det er de faktiske forhold der afgør, hvad der er omfattet af beskyttelsen eller ej. De to registrerede § 3-områder er hhv. en hede, se Figur 3.4 og et overdrev, se Figur 3.5.

En stor andel af den registrerede hede er i dag opdyrket. Kommunen anser denne opdyrkning ulovlig og har påbudt ejeren at retablere den omlagte del tilbage til hede. Kommunen har tinglyst påbuddet på arealet. Den resterende del af heden er delvist sprunget i skov, som kan have medført at arealet er vokset ud af beskyttelsen. Der findes ikke nogen offentlig tilgængelige besigtigelse af heden. Det vil i forbindelse med projektet søges dispensation fra § 3-beskyttelsen ved kommunen. Det forventes, at der i forbindelse med en § 3-dispensation, vil være krav på erstatningsnatur, formentligt i forholdet 1:2. Det vil sige, at der formentlige skal genskabes dobbelt så meget natur som der fjernes. Det registrerede § 3-beskyttede hedeareal, som ligger indenfor arbejdsområdet, er 1303 m².

Overdrevet vest for heden ligger ifølge den vejledende registrering af § 3-beskyttede natur ikke inden for projektområdet. Viborg kommune har besigtiget området i 2024 og afgrænsningen har ikke ændret sig. Projektet vil derfor ikke medføre en påvirkning på overdrevet.

Figur 3.4 § 3-beskyttet hede ved projektet © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

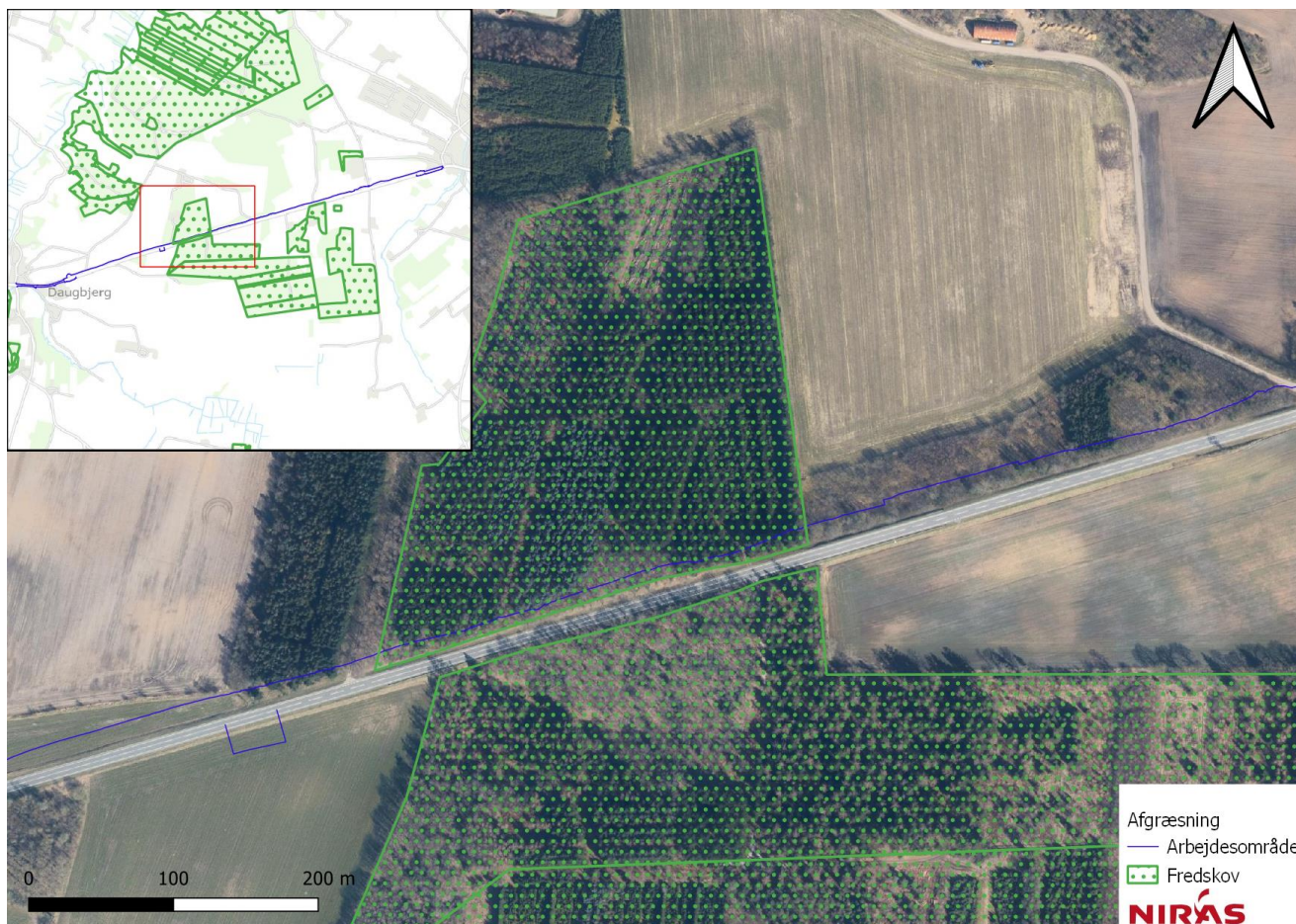

Figur 3.5 § 3-beskyttet overdrev i forbindelse med projektet © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

3.4 Skov

For at skabe plads til cykelstien, er det nødvendigt at fælde nogle af træerne, der står langs strækningen. Nogle af træerne, der blive fældet står i skove, som er omfattet af fredskovspligten (Figur 3.6). Der vil blive søgt om at ophæve fredskovspligten på den relevante del og efterfølgende anlagt erstatningsskov.

Træerne, som fældes i forbindelse med projektet, er undersøgt om de udgør potentielle raste- eller ynglesteder for flagermus se afsnit 3.2.

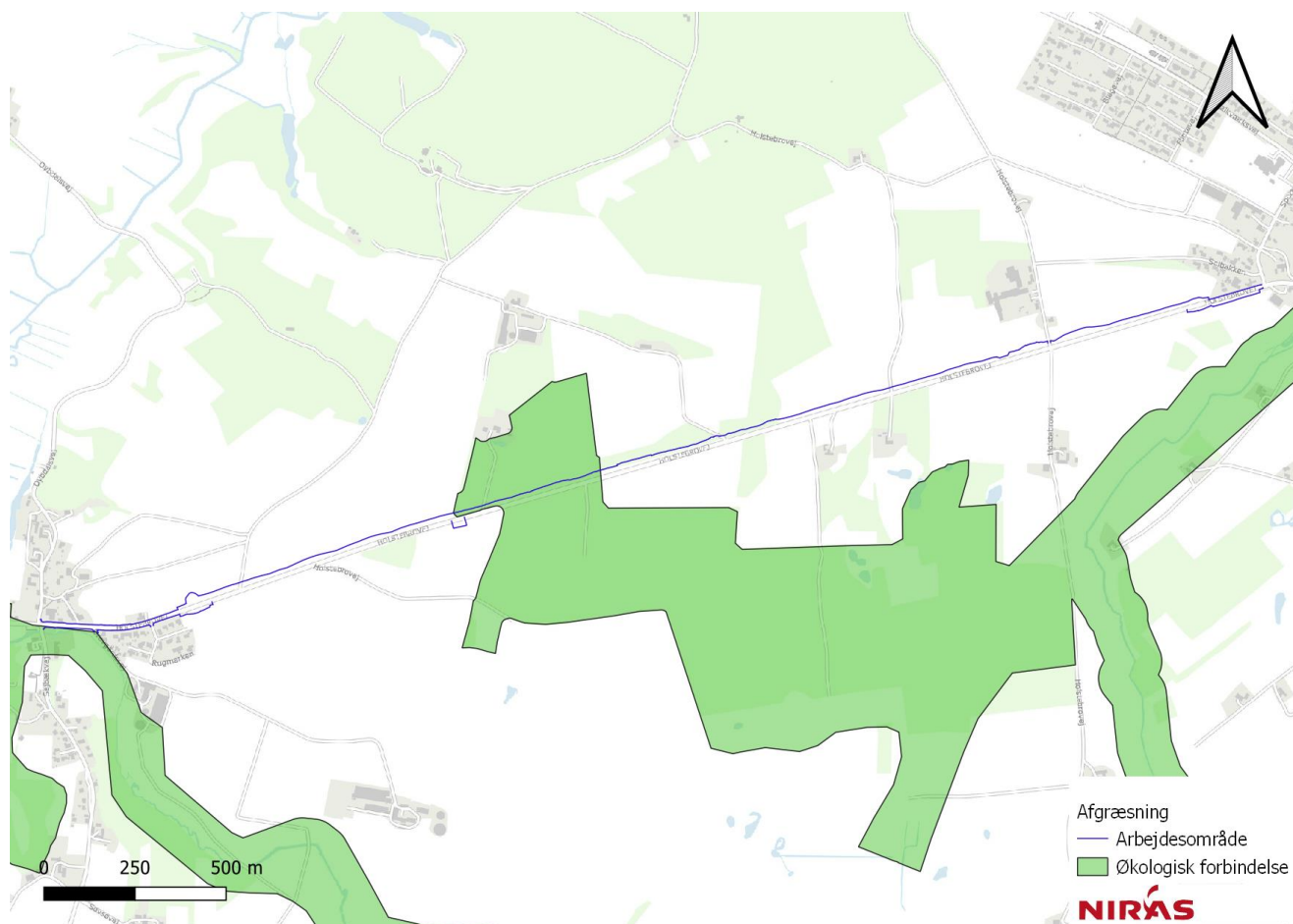
Figur 3.6 Fredskov i forbindelse med projektet © SDFE, WMS-tjeneste, skærmbillede, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data

3.5 Bygge- og beskyttelseslinjer

Projektet ligger delvist inden for skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen skal bl.a. sikre det frie udsyn til skove og skovbryn. Opførslen af cykelstien vil ikke indskrænke det frie udsyn til skovene, og vil derfor ikke være i strid med skovbyggelinjen.

3.6 Økologisk forbindelse

Den samme del af strækningen, hvor der forekommer fredskov, er kommunalt udlagt som økologisk forbindelse på tværs af den eksisterende vej. I henhold til Viborg kommunes retningslinjer må der ikke bygges eller lavet anlæg indenfor udpegningen, hvis det medfører en forringelse af de naturmæssige værdier, der ligger til grund for udpegningen. Den økologiske forbindelse anses ikke at blive forringet ifm. opførslen af cykelstien, da cykelstien ikke bryder den forbindelse mellem skovarealerne for vilde dyr og planter og ikke væsentlig øger det eksisterende vejanlægs barriereeffekt.

Figur 3.7 Økologisk forbindelse. © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

3.7 Fredninger

Der er inden for projektområdet ikke nogen fredninger. Den nærmeste fredning ligger 350 meter nord for projektet.

3.8 Råstofområder

Der ligger ingen råstofområder inden for projektområdet. Nærmeste råstofområde ligger ca. 2,4 km nord for Mønsted. Der vil ikke være nogen påvirkning på råstofområder.

3.9 Overfladevand

Se afsnit om afvanding i afsnit 2.2.

Uden for byportene:

Generelt ledes overfladevand til truget mellem nordlige kørebane og cykelstien, hvor det ledes igennem filtermuld til et fuldslidset drænsystem, hvorfra det nedsiver. I beskyttelseszonerne etableres der topslidsede dræn således at vandet stadig renses igennem filtermulden, men opsamles i det topslidsede dræn og ledes nedstrøms ud af beskyttelseszonen til nedsivning i enten en lavning/bassin eller fuldt ud til trugene afhængigt af opland. Der etableres ligeledes trugbrønde med riste til at opsamle ikke nedsivet vand ved større regnhændelser, så det kan ledes til drænsystemet. I beskyttelseszonerne vil der blive sikret mod nedsivning til undergrunden, ved at tætte råjordsplanum med etablering af bentonitmembran under vejassen i trugets/skallerabattens

udstrækning, se princip på Figur 2.1.

Der etableres i alt to nedsivningsbassiner og tre grøftebassiner langs projektstrækningen, syd for Holstebrovej, hvor terrænets lavpunkter er i dag. Der vil blive søgt om tilladelse til nedsivning.

Daubjerg:

Indenfor byporten etableres der en kantstensafrænset cykelsti mod nord, hvor der i dag er afstribet kant-bane. Vandet opsamles i rendestensbrønde og ledes, som i dag, til vandløbet "Søgårdsgrøften" i Daubjerg.

Mønsted:

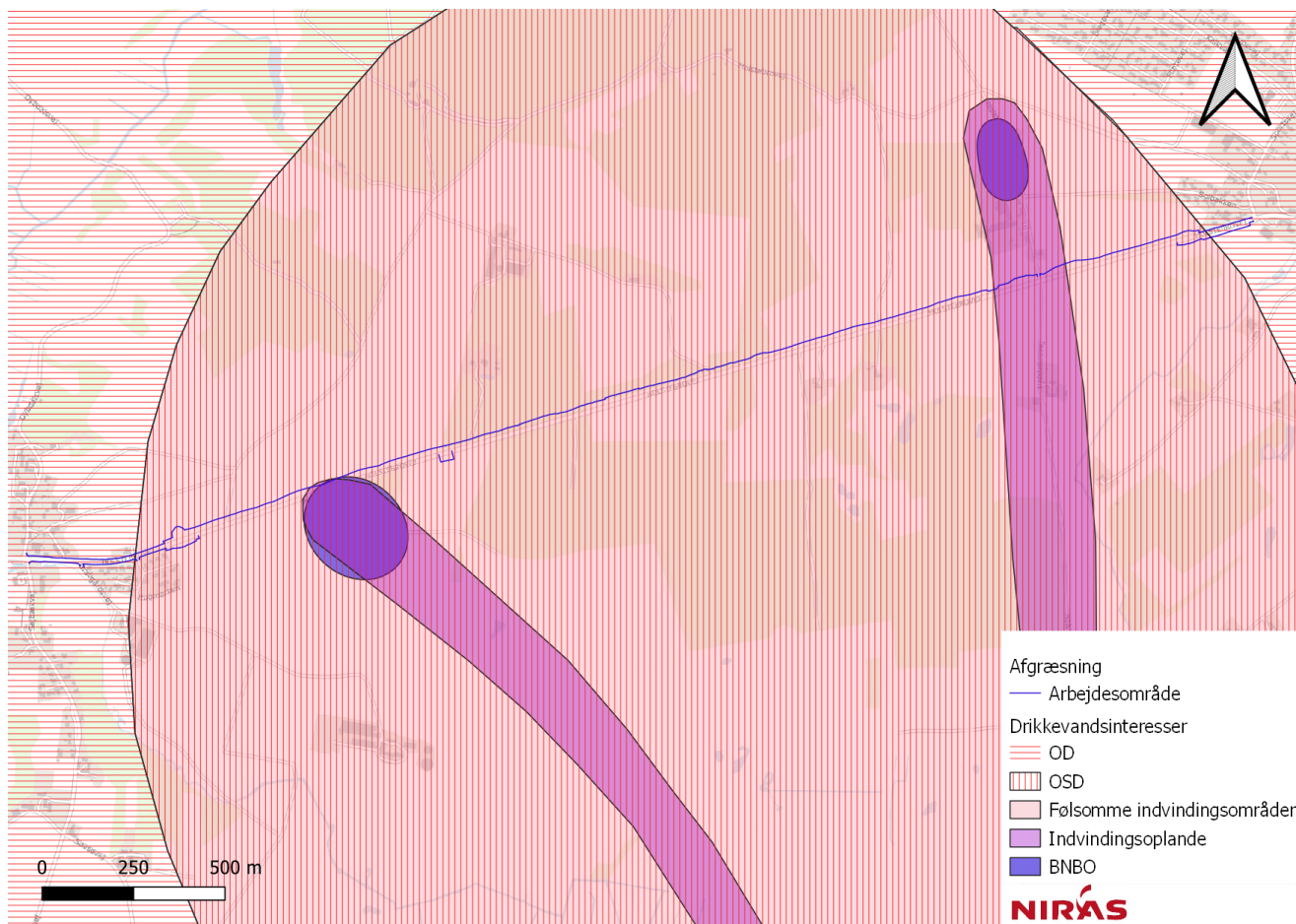
Inden for byporten i Mønsted etableres en kantbane til cyklisterne. Den nordlige del af vejen inkl. kantbane afvander som eksisterende forhold til terræn. Derimod etableres der et sektioneret grøfte-/nedsivningsbassin langs VHS, fra byporten og til projektgrænsen. Der sikres overløb fra grøften til eksisterende afvandingssystem. Grøften modtager vandet fra trugene i BNBO-området ved Mønsted skole, samt den sydlige kørebane (fra byporten og til projektgrænsen).

3.10 Vandområder

Projektet følger vejtracéet, som det er i dag. I forbindelse med projektet, vil der ikke være en påvirkning af lokale vandmiljøer. I Daubjerg findes vandløbet søgårdsgrøften, der er i god økologisk tilstand. Ved søgårdsgrøften udvides vejen ikke og der befæstes ikke nye arealer. Der vil som følge af projektet ikke være en påvirkning på vandløbet, da befæstelsens graden ikke ændres. Syd for strækningen findes Mønsted Bæk, der har moderat økologisk tilstand. Derudover findes der flere mindre § 3-beskyttede søer, syd for strækningen. I forbindelse med projektet vil der ikke være påvirkning på omkringliggende vandmiljøer. Grundet typografien i området er der ikke hydraulisk forbindelse mellem projektet og de syd liggende vandforekomster.

3.11 Drikkevandsinteresser

Der ligger to mindre BNBO-områder ved boringerne for Mønstedvandværk og Daubjerg vandværk inden for og i umiddelbar nærhed af projektområdet. Herudover er der særlige drikkevandsinteresser (OSD), følsomme indvindingsområde og indvindingsoplande indenfor projektområdet se Figur 3.8.

Figur 3.8 Drikkevandsinteresser, indvindingsområder, følsomme indvindingsområder samt BNBO. © SDFE, WMS-tjeneste, skærmkort, Indeholder data, som benyttes til vilkår for brug af danske offentlige data.

3.12 Andre undersøgte temaer

- Lokalplaner (vedtaget og forslag)
- Sø og å-beskyttelseslinjen
- Kirkebyggelinje
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fortidsminde, beskyttelsesareal
- Kulturarvsarealer
- Jordforurening V1 og V2
- Kystnærhedszonen
- Klitfredning
- Lavbundsarealer

3.13 Samlet

Projektet vil ikke forårsage en påvirkning på noget Natura 2000-område eller beskyttede arter (bilag IV-art eller andre beskyttelseskrævende arter).

To § 3-beskyttede naturområder vil potentielt blive påvirket i mindre grad af projektet. I den forbindelse søges om dispensation fra beskyttelsen.

Der vil i forbindelse med projektet blive fældet flere træer langs strækningen. Træerne der skal fældes, står i en

fredskov. Der kan i forbindelse med ophævelsen af fredskovpligten medfølge krav erstatningsskov. Projektet er ikke i strid med nogen bygge- eller beskyttelseslinjer. Der findes ingen fredninger inden for projektområdet. Der er ikke udlagt råstofområder inden for projektområdet. Overfladevandet bliver håndteret i trug og med nedsivning i to nye regnvandsbassiner og 3 grøftebassiner. Der er drikkevandsinteresser og BNBO-områder inden for projektområdet. Derfor håndteres overfladevandet med nedsivning uden for BNBO-områderne. Alle ovenstående myndighedstilladelser, er vejdirektoratet i god dialog med Viborg kommune om håndteringen af.

4 Tidsplan

10.10.2024	Fremsendelse af miljøkonsekvensscreeningen (90 kalenderdages sagsbehandlingstid er forventet).
24.03.2025	Udløb af klagefrister for sagsbehandlingstid (seks uger) på øvrige myndighedstilladelser (natur, overfladevand mv).
05.08.2024	Projektet fremsendes til besigtigelse ved Vejdirektoratet
Uge 24, 2025	Afholdelse af besigtigelse
05.02.2025	Afholdelse af ekspropriation
13.02.2026	Udsendelse af entrepriseudbud
01.04.2026 – 02.10.2026	Anlægsperiode.